

Motion till riksdagen 2009/10:K5

**av Anne-Marie Pålsson m.fl. (m, c)
med anledning av framst. 2009/10:RS4**

Uppföljning av riksrevisionsreformen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte snäva in Riksrevisionens uppdrag, utan att bibehålla nuvarande formulering i 4 § revisionslagen om Riksrevisionens mandat.

Bakgrund och motivering

Den 1 juli 2003 bildades Riksrevisionen. En för svenskt vidkommande unik händelse, för det var första gången på nästan 200 år som en ny konstitutionell myndighet bildades.

Riksrevisionen är riksdagens kontrollorgan och ingår därmed som del i den grundlagsstadgade kontrollmakten. En närmare beskrivning av dess uppdrag återfinns i RF 12 kap 7 §.

Redan fyra år efter Riksrevisionens tillblivelse tillsattes en parlamentarisk utredning med uppgift att utvärdera reformen. Utredningen har i två rapporter (2008/09:URF1 och 2008/09:URF3) presenterat sina förslag till förändringar. Det mest långtgående handlar om en begränsning av Riksrevisionens uppdrag som sådant. Enligt utredarna ska effektivitetsgranskningen begränsas till att huvudsakligen gälla de ekonomiska aspekterna – de tre e:na (efficiency, effectiveness och economy) med ett tillbakasättande av granskningen av regel-efterlevnaden.

Det finns många frågetecken kring utredningens förslag. Om det i riksrevisionens uppdrag inte ska ligga att kontrollera regelefterlevnaden (compliance), vilket organ ska då utföra denna granskning? I dag finns inte något sådant organ.

Frågan är viktig för här tangerar vi den centrala målkonflikten mellan demokrativärden och ekonomivärden. Ska bara ekonomiska värden granskas kan det leda till att principen ”ändamålet helgar medlen” upphöjs till norm.

Fel! Okänt namn på

Underförstått, om bara det ekonomiska utfallet är bra spelar det ingen roll hur det uppnåtts!

Och hur ska vi tolka en svag måluppfyllelse av de ekonomiska målen om samtidigt måluppfyllelsen är god vad avser de andra målen? I politiken inkluderas ju regelmässigt fler parametrar än de ekonomiska, såsom jämställdhet, jämlikhet, solidaritet, rättvisa, regional balans och klimatansvar, bara för att nämna några.

Allvarligare är dock att om Riksrevisionens mandat begränsas till den extrema form av effektivitetsgranskning som utredarna föreslår, kan regeringen (eller regeringsunderlaget i riksdagen) underkänna granskningar med argumentet att Riksrevisionen överskridit sina befogenheter. Därför behöver inte något avseende fästas vid de rekommendationer som granskningen gett upphov till. Detta vore mycket illa.

Slutligen är det värt att notera att utredningens förslag bygger på en missuppfattning. I utredningen drivs linjen att Riksrevisionens granskningar i alldeles för ringa grad handlat om effektivitet utan främst gällt regelefterlevnaden.

Som stöd för detta hänvisas till en utomstående rapport – Anders Grönlunds. Men i motsats till vad utredarna anger visar Grönlunds rapport i själva verket att huvuddelen av Riksrevisionens granskningsrapporter ligger inom vad som traditionellt betraktas som effektivitetsrevision – låt vara att en merpart också innehåller moment av teknisk-juridisk granskning.

Riksdagsstyrelsen har valt att ställa sig bakom utredningens förslag. Det är djupt beklagligt. Riksrevisionen är ett av de redskap – kanske det viktigaste – som står till riksdagens förfogande för att fullgöra den grundlagsenliga kontrollfunktionen. Därför kan det aldrig ligga i riksdagens intresse att begränsa Riksrevisionens mandat, ty med det försvåras riksdagens arbete. Och varför ska vi aktivt medverka till detta? Vilka signaler skickar det till våra väljare – detta att riksdagens ledamöter helst ser att det egna uppdraget urholkas?

Stockholm den 9 december 2009

Anne-Marie Pålsson (m)

Solveig Ternström (c)

Eva Selin Lindgren (c)